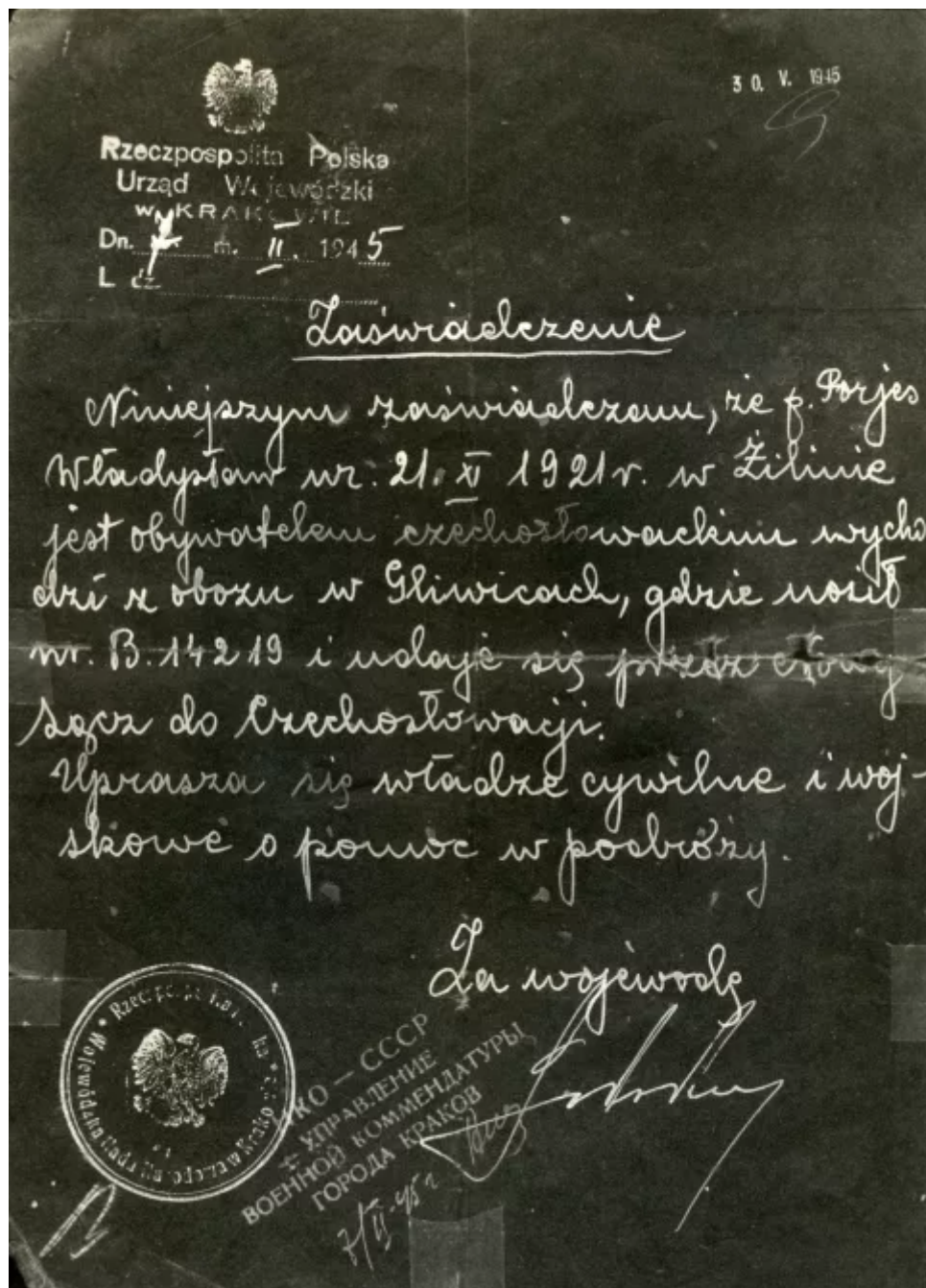

Identifikační Průkaz Ladislava Porjese

Tento identifikační průkaz jsem dostal v únoru 1945 po svém útěku z Birkenau. Na tomto dokumentu je vidět moje jméno, datum a místo narození, že jsem uprchlý vězeň B-14219 z koncentračního tábora. V Krakově jsem sloužil v uniformě Svobodovy armády při spojenecké americko-sovětsko-britské vojenské misi. Tam jsem coby překladatel a tlumočník při výsleších zajatých německých oficírů či dezorientovaných osvobozených vězňů sloužil následujících několik měsíců.

Na spojenecké vojenské komandatuře v Krakově se mi někdy v březnu roku 1945 stala zajímavá příhoda. Major Abramov se mě zeptal „Bist a Jid?“. Sedělo nás kolem stolu několik, otálel jsem s přiznáním, v hloubi mé duše ještě doznívaly zvěsti o zvěrstvech ve stalinských gulazích a ghettech

na Ukrajině. Nebyl jsem si jist, co je major Abramov zač, přesto jsem to risknul a přiznal jsem se, že jsem Žid. Ten se usmál, vytáhl ze šuplete plnou láhev a půlku dortu. Řekl: „Ještě jeden. Neboj se, já jsem taky jevrej.“ A podal mi stakan vodky.

Besedovali jsme potom s majorem do pozdního večera, kdy spolu se svými kolegy odešel do kasáren zabraných po Němcích. Já jsem však byl mírně podroušený po takovém množství alkoholu, kterému jsem za válečná léta odvykl. Směřoval jsem do bývalé polské filiálky mezinárodní ženské organizace YWCA [Young Women's Christian Association – pozn. red.], kde jsem bydlel. Mám však odjakživa mizerný orientační smysl, takže jsem po hodině vrávorání špatně osvětlenými ulicemi Krakova zjistil, že jsem definitivně zabloudil. Svitla mi však naděje, zahlédl jsem proužek světla blikající okenní skulinkou jakéhosi sklepního obydlí. Zaklepal jsem na špatně utěsněné špinavé okénko.

V podzemí propukl mumraj, po dlouhé době se ozvaly šouravé kroky a o píd' se otevřely sklepní dveře. Ve svitu svíčky se objevila vrásčitá tvář lemovaná plnovousem. Stařec mě vyslechl a pokynul mi dál. Uvnitř sklepa vypukl zmatek, bylo zde asi půl tuctu žen, mladých i starých, vychrtlých na kost a oděných do cárovitých zbytků vězeňských hábitů. Stařec se mi představil jako Šmul a řekl mi, že přes noc mám zůstat u něj, jelikož můj přístřešek je na opačném konci města. Ženy byly jeho dcery a známé, které zázrakem přežily holocaust v několika rozptýlených táborech. Dostal jsem nejlepší slamník, pohostil mne chlebem a česnekem, vylíčil jsem mu vlastní lágrovou anabázi a odebral se k spánku. Ráno mne probudilo cosi vlhkého na levé ruce. Rozespale jsem se otočil a spatřil jsem svého hostitele klečícího vedle mého slamníku a líbajícího moji ruku. Obořil jsem se na něj: „Co to vyvádíte, člověče, copak jsem ženská?!“ Šmul nehodlal pustit moji ruku a šeptal: „Neodhánějte mne, pane, vy jste boží člověk a já vás snažně prosím o požehnání pro sebe i pro mou rodinu a přátele!“ Okřikl jsem ho, proč se tak rouhá. „Ano, ano, byl to prst boží. Zatím co jste u mne spal, teroristi vyhodili vaši ubytovnu do povětří. Všichni co tam spali, jsou mrtví. Jen vy sám jste zůstal naživu!“